GEMEENTE GILZE EN RIJEN

COALITIEPROGRAMMA 2014-2018

Inleiding

In de periode 31 maart t/m 18 april hebben de fracties van Kern'75, Gemeentebelang en CDA gewerkt aan het opstellen van een coalitie programma voor de nieuwe bestuursperiode. Het resultaat kunnen wij thans aan u voorleggen.

In het coalitieprogramma 2014-2018 zijn aan de hand van de indeling van de programmabegroting de beleidsvoornemens voor deze periode vastgelegd. Per programma zijn de uitgangspunten en beoogde resultaten weergegeven. Dit programma wordt de basis voor het opstellen van de programmabegrotingen voor de jaarschijven 2015-2019.

Tijdens de coalitieonderhandelingen is gezamenlijk geconstateerd dat de bestuur opgaven voor de komende vier jaar groot zijn. Er zal uitvoering moeten worden gegeven aan diverse lopende projecten op het gebied van werk, onderwijshuisvesting, centrumplannen, verbreding N282, binnensport accommodaties en zwembad Rijen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan houdbare gemeentefinanciën en de bezuinigingsopgave als gevolg van kortingen van het gemeentefonds. Daarenboven zal de komende bestuursperiode gewerkt worden aan de invoering van de drie decentralisaties (zorg, jeugdzorg en participatie), de ambtelijke fusie met de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau en een betere en concretere samenwerking in de regio Midden Brabant. Met de drie decentralisaties is een extra budget van naar schatting 8,5 miljoen euro gemoeid.

Deze ambities en bestuur opgaven vragen extra bestuurlijke aandacht. Naast de beleidsvoorbereiding en politieke keuzes daarbij, het creëren van draagvlak voor beslissingen, het volgen van de implementatie en zo nodig bijsturen van het beleid en het onderhandelen bij grote of strategisch belangrijke contracten, vraagt de komende bestuursperiode extra aandacht voor de bestuurlijke afstemming in de regio, een actievere rol in de gemeenschappelijke regelingen en een nieuwe werkwijze na de ambtelijke fusie. Bovendien willen we burgerparticipatie en de communicatie bij projecten meer aandacht geven. Dit vergt extra inspanningen van bestuurders bij de grotere projecten.

De coalitie van Kern 75, Gemeentebelang en CDA kiest er daarom voor om, de komende bestuursperiode een college te vormen met vier wethouders. De coalitiepartijen hebben een voorlopige portefeuilleverdeling opgesteld, zie bijlage 1.

Hoewel de ambities en de bestuur opgaven de komende vier jaar groot zijn, maken de meeste projecten al deel uit van de meerjarenbegroting. Daar waar in dit coalitie programma sprake is van nieuw beleid verwachten we dat de financiële consequenties beperkt zullen zijn. Aan het nieuwe college wordt gevraagd deze mee te nemen in de perspectiefnota en begroting 2015.

Namens de coalitiefracties,

Walter de Vet	Ariane Zwarts	Rolph Dols
Kern'75	Gemeentebelang	CDA

Programma 1 Burgers

Onderdeel visie

De mensen maken onze gemeente. Niet voor niets heet de in 2012 raad breed vastgestelde toekomst visie “Wij zijn Gilze en Rijen”. Wij baseren ons beleid op deze visie, en werken het de komende jaren verder uit. Speerpunten zijn het benutten van de lokale kracht in onze samenleving en het versterken en verbeteren van onze dienstverlening, onder andere door samenwerking met andere gemeenten en de regio. Wij houden hierbij nadrukkelijk rekening met de diversiteit van de inwoners van onze gemeente.

Resultaten 2014-2018

- *Plannen maken en uitvoeren zoveel mogelijk samen met burgers, zeker als het hun eigen leefomgeving betreft en dit vormgeven door gebruik te maken van klankbord- en werkgroepen, vrijwilligersorganisaties en spontane particuliere initiatieven.*
- *Bij deze burgerparticipatie worden de kaders, verwachtingen en verantwoordelijkheden (wie adviseert en wie uiteindelijk beslist) vooraf duidelijk gemaakt.*
- *Optimaliseren van overleg met beroepsgerichte organisaties zoals het GRIC, Horeca Nederland, BORijen, winkeliersverenigingen, vereniging Haansberg en vereniging Broekakkers en ZLTO.*
- *Ambtelijke fusie in 2016 met Alphen-Chaam en Baarle-Nassau, zie ook de paragraaf bedrijfsvoering.*
- *Versterken samenwerking binnen Hart van Brabant en Midpoint met als uitgangspunten: resultaatgerichtheid, concreetheid, werkgelegenheid en welvaart*
- *Proactief opdrachtgeverschap bij regionale samenwerking, met een belangrijke rol voor de raad, met als aandachtspunten: goede opdracht vooraf, controle achteraf en democratische legitimatie.*
- *Het college heeft een actieve lobby naar de kleine gemeentes in de diverse samenwerkingsverbanden teneinde samen op te trekken en een gezamenlijk standpunt te hebben in de diverse AB vergaderingen.*

Onderdeel dienstverlening

De dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen is onze kerntaak. Wij ontwikkelen enerzijds de digitale dienstverlening steeds verder, zodat een groot deel van onze producten digitaal beschikbaar kan worden gesteld, terwijl we aan de andere kant dienstverlening op maat organiseren waarbij persoonlijk contact en beschikbaarheid (ook buiten kantooruren) centraal staan. Op deze manier ontwikkelen wij onze gemeente verder als een klantgerichte en vraag gestuurde organisatie die dicht bij de burger staat. Wij zullen de regeldruk voor de burgers verder verminderen, en volgen kritisch de kostprijs van onze producten.

Resultaten 2014-2018

- *Werken op afspraak op kantoor of bij burgers of bedrijven “thuis”, ook buiten kantoortijd (avondopenstelling).*
- *Daar waar nodig aan huis leveren van gemeentelijke producten zoals paspoorten, rijbewijzen ID’s, binnen de wettelijke mogelijkheden.*

- *Dienstverlening ook op locatie in plaats van in het gemeentehuis, zoals het houden van spreekuur in verzorgingstehuizen.*
- *Verder ontwikkelen digitale dienstverlening, door verbetering van de website (vraaggericht, toptaken methode), toepassen van geschikte app's en experimenteren met nog niet gebruikte mogelijkheden zoals Skype of Facetime.*
- *Evalueren en verbeteren van de afhandeling van klachten.*
- *Verminderen en vereenvoudigen van regels, terugdringen van het aantal vergunningen.*
- *Evalueren en heroverwegen tarieven en leges voor gemeentelijke producten op basis van prijs-kwaliteit verhouding en kostendekkendheid.*
- *Slagvaardig verbeteren van de dienstverlening, dus vooral door experimenten en pilots en niet op basis van beleidsnota´s.*

<u>Onderdeel communicatie</u>

Communicatie is de verbinding tussen de gemeente en haar klanten: burgers, bedrijven en instellingen. Communicatie wordt gezien als twee-richting verkeer en is daarom essentieel. We streven naar heldere, uitnodigende en open communicatie. Dit geldt voor alle gemeentelijke taakvelden. Communicatie is ook interactie met onze klanten, en dat gebeurt ook steeds meer via social media zoals Facebook en Twitter. We stellen hoge eisen aan de kwaliteit van communicatie.

Resultaten 2014-2018

- *Verder uitbouwen en professionaliseren van communicatie rondom projecten waarbij de gemeente tijdig, (pro) actief, uitleg geeft over voorgenomen beleid.*
- *De gemeente informeert de burger zo goed mogelijk en kiest daarbij, afhankelijk van de context , verschillende kanalen en, zo nodig, ook persoonlijk.*
- *Modernere opzet van raad- en commissievergaderingen zodat deze interessanter worden voor publiek (o.a. inrichting vergaderruimte, verruimen spreekrecht, audiovisuele middelen, vergaderen op locatie).*
- *Verbeteren van communicatie over de wijze waarop vergaderd wordt en besluiten worden genomen.*

Programma 2 Veiligheid

Onderdeel Integrale Veiligheid

Veiligheid is een fundamenteel recht van elk mens, een kerntaak van de overheid en een zaak die ons allen aangaat. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, naast de gemeente, politie, justitie en brandweer zijn ook burgers, ouders, horeca, winkeliers en bedrijven verantwoordelijk. Wij streven naar een veilige gemeente met een eigen politiebureau, efficiënte brandweer en snel ambulancevervoer. We pakken diegene die de regels overtreden aan en we besteden extra aandacht aan notoire overlast gevende gezinnen en jongeren.

Resultaten 2014-2018

- *Een leidende rol van de gemeente als veiligheidscoördinator.*
- *Jaarlijks een bedrag van €125.000,= vrijmaken voor een sluitende aanpak met politie, jeugdzorg en justitie van overlast gevende gezinnen en jongeren.*
- *Intensiveren handhavingsbeleid illegale bewoning op campings en elders binnen de gemeente.*
- *Nulbeleid voor coffeeshops en growshops in onze gemeente.*
- *Overleg met Buro Halt voor toepassen van een taakstraf in dezelfde kern als waar de overtreding is begaan.*
- *Evaluatie van horecabeleid - alcoholmatigingsbeleid in 2016.*

Onderdeel rampenbestrijding

De gemeente Gilze en Rijen werkt met 25 andere gemeente samen in de Veiligheidsregio Midden en West Brabant. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking is de gezamenlijke aanpak van de rampenbestrijding. De wijze waarop wij deze rampenbestrijding aanpakken staat verwoord in het Regionaal Crisisplan 2012-2016. De afgelopen periode is deze rampenbestrijding verder geprofessionaliseerd en heeft de gemeente middels een aantal grote oefeningen samen met de Luchtmachtbasis weer meer ervaring opgedaan met de organisatie rondom rampenbestrijding. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor vergt onze voortdurende aandacht.

Resultaten 2014-2018

- *Optimaliseren van de gemeentelijke processen op basis van het regionaal crisisplan.*
- *Voorbereidingen treffen voor de Luchtmacht dagen 2014 en volgende editie(s).*

Onderdeel veilige woon- en leefomgeving

Onze inwoners moeten zich veilig voelen in hun eigen leefomgeving. Mensen voelen zich veilig als er geen overlast is, als de inrichting en beheer van de openbare ruimte goed is (verlichting) en als er geen sprake is van vervuiling of storende graffiti. Het is belangrijk dat wijkagenten en Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) zichtbaar zijn in de wijk, en dat degene die overlast veroorzaken worden gecorrigeerd en zo nodig bestraft. Ook de veiligheid in de leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Burgers zullen hun buurtgenoten moeten aanspreken als zij overlast veroorzaken, de gemeente en de politie (wijkagenten) kunnen hierbij ondersteuning bieden, bijvoorbeeld via mediation.

Resultaten 2014-2018

- *Aanpak van ergernissen (parkeren, hondenpoep, zwerfvuil) door BOA's, tenminste op het huidige niveau, waarbij er sprake is van zichtbare inzet op tijdstippen dat dit nodig is.*
- *Als gemeente denken we mee over lokale accenten voor optreden van wijkagenten.*
- *Aanpakken van overlast door hangjongeren. Samen met jongerenwerk een alternatief aanbieden waar jongeren zich thuis voelen, en waar er minder risico is op overlast.*
- *Aanrijtijden van ambulances verbeteren.*

Onderdeel Brandweer

De brandweertaken van de gemeente zijn overgebracht naar de veiligheidsregio. De vrijwilligers die zich inzetten voor de brandweer verdienen echter nog steeds onze warme aandacht en waardering. Wij zullen de kostenontwikkeling bij de veiligheidsregio scherp in de gaten houden, en wij gaan er voor zorgen dat we meer invloed krijgen op het beleid en de financiën van de veiligheidsregio.

Resultaten 2014-2018

- *Samen met andere gemeenten organiseren van meer invloed op het beleid en de kosten van de veiligheidsregio.*
- *Inventarisatie en oplossen van bluswaterproblematiek in het buitengebied.*

Programma 3 Werk

Onderdeel werkgelegenheid

De gemeente Gilze en Rijen kent veel werkgelegenheid. De beroepsbevolking is ongeveer even groot als het aantal arbeidsplaatsen. Dit koesteren we, want participeren op de arbeidsmarkt is voor onze inwoners een belangrijke voorwaarde voor levensgeluk. Werkgelegenheid is echter geen lokale kwestie, daarom is regionale samenwerking van groot belang. Gilze en Rijen participeert daarom actief binnen de Hart van Brabant regio en binnen Midpoint. Een belangrijk resultaat is de realisatie van "Aeroparc" in Rijen. De ontwikkeling van "Aeroparc" en de ontwikkeling van de spoorzone zullen elkaar versterken, en zo economische spin-off genereren. Lokaal werkt de gemeente intensief samen met alle lokale branche- en bedrijfsorganisaties. Op de bedrijventerreinen De Haansberg en Midden-Brabant poort worden bedrijfskavels aangeboden. Om ondernemerschap mogelijk te maken wordt binnen wettelijke kaders zo veel mogelijk ruimte geboden, waarbij het uitgangspunt geldt dat er gekeken wordt naar mogelijkheden en niet naar beperkingen. Lokale ondernemers krijgen een goede kans bij gemeentelijke aanbestedingen.

Resultaten 2014-2018

- *Optimaliseren van contacten met branche- en bedrijfsorganisaties zoals het GRIC, horeca, BORijen, winkeliersverenigingen en ZLTO.*
- *Om collectiviteit te bevorderen willen we na overleg met winkeliers- en bedrijvenverenigingen een ondernemersfonds van € 100.000,- vormen.*
- *Benutten regio (Midpoint) voor het stimuleren werkgelegenheid in de regio.*
- *Meerwaarde Midpoint lokaal zichtbaar maken met behulp van twee speerpunten (Aerospace en toerisme), inzetten op concrete output Midpoint op het gebied van toerisme.*
- *Verder ontwikkelen bedrijventerrein Midden-Brabant Poort door constante acquisitie en benutten mogelijkheden van het bestemmingsplan met maatwerk.*
- *Hoge prioriteit voor verdere ontwikkeling en stimulering Aeroparc/ Gate 2.*
- *Voltooien Paarse Strook Mary Zeldenrustlaan Rijen.*
- *Verloedering oude bedrijventerreinen wordt voorkomendoor revitalisering bedrijventerreinen af te ronden.*
- *Mogelijkheden voor aanleg breedbandinternet onderzoeken ook in het buitengebied en op industrieterreinen (zie ook programma 4 Wonen en Leven).*
- *Stimuleren en faciliteren bedrijvigheid aan huis (ontheffingsmogelijkheden), in bedrijfsverzamelgebouwen en op bedrijventerreinen.*
- *Versterken Lokaal toerisme beleid, en voortzetten lokaal toeristische adviesraad.*
- *Stimuleren winkelcentralisatie, bij verplaatsing van winkels maatwerk aanbieden voor bestemming van het te verlaten pand.*
- *Privaat medegebruik van de vliegbasis zonder extra geluidsoverlast. Borging in nieuw Luchthavenbesluit en omgevingsvergunning.*

Onderdeel re-integratie werkzoekenden

Door de slechte economische tijd is het aantal werkzoekenden helaas sterk toegenomen. Met de komst van de nieuwe Participatiewet komen er ook nieuwe verantwoordelijkheden naar de gemeente. Met name op het gebied van sociale werkvoorziening en jongeren met een arbeidshandicap (Wajong). Reden te meer om intensieve contacten met onze lokale bedrijven te onderhouden. Wij willen samen met de werkgevers zorgen dat er geen inwoner

aan de kant hoeft te staan. Voorbeelden zijn re-integratietrajecten, werkgeversakkoorden, leer- werktrajecten, stageplekken en bedrijfsbezoeken. Wij stimuleren deelname aan Talent2work, en bij aanbestedingen gaan we uit van social return, waarbij ondernemers wordt gevraagd om voor 10% van de in te zetten arbeid gebruik te maken van personen in de bijstand of met een arbeidshandicap. Onze werkzoekenden benaderen we actief om te zorgen dat de afstand tot de arbeidsmarkt zo klein mogelijk wordt. Dat doen we door een tegenprestatie te vragen en door, indien nodig, gerichte sociale activering.

Resultaten 2014-2018

- *Integraal aanpakken economisch en sociaal beleid.*
- *Regionaal samenwerken met werkgevers, onderwijs, UWV en sociale werkvoorziening en inzetten op lokale werkgeversbenadering.*
- *Voorzetten project Talent2Work, met prioriteit voor jeugdwerkeloosheid.*
- *Toepassen social return binnen het aanbestedingsbeleid.*
- *Met ontvangers van een bijstandsuitkering wordt bekeken of zij hiervoor een tegenprestatie kunnen verrichten met het oog op blijvende participatie in de samenleving en het vergroten van kans op werk.*

Programma 4 Wonen en leven

Onderdeel wonen

De gemeente Gilze en Rijen is in trek als woongemeente. Volgens de Provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, groeit de gemeente Gilze en Rijen nog aanzienlijk. Van circa 26.000 inwoners nu, tot circa 27.500 inwoners in 2025. De afgelopen jaren hebben we veel last gehad van de crisis in de woningbouw. Doordat de verkoop van woningen stil is komen te liggen, konden bouwprojecten niet, of niet volgens planning, tot ontwikkeling komen. Er zijn begin 2014 tekenen dat de woningverkoop (landelijk en regionaal) weer aantrekt. Woningbouw is en blijft daarom belangrijk in de gemeente, maar maatwerk is nodig om goed aansluiting te houden bij de markt. Daarom komen er meer mogelijkheden voor verkoop van grondkavels in alle kernen, zowel voor individuen, als voor bouwcollectieven (CPO). Bij de te realiseren woningbouw besteden we, in samenwerking met woningbouwcorporaties, extra aandacht aan doelgroepen zoals starters en ouderen. De bestemmingsplannen voor woningbouw zijn vraaggericht en flexibel van opzet, zodat ze geen belemmering vormen voor het vereiste maatwerk. Wij handelen principe-verzoeken voor bestemmingsplanwijzigingen binnen een redelijke termijn snel en betrouwbaar af. Ook evalueren wij het welstandsbeleid, hierbij nemen wij ervaringen van andere gemeenten mee. Voordat we starten met woningbouwprojecten toetsen we eerst de haalbaarheid ervan, dit doen we onder andere via marktconsultatie.

Resultaten 2014-2018

- *In 2014 vaststellen nieuwe structuurvisie stedelijk gebied.*
- *Actieve rol van de gemeente bij een realistische ontwikkeling van de spoorzone volgens het vliegwiel model, in samenwerking met ProRail, NS en andere stakeholders. De Uitvoeringstrategie wordt eind 2014 vastgesteld. Uitvoeren van regionaal woonbehoefte onderzoek en afstemming woningbouwprogramma met regiogemeenten.*
- *Plannen uitwerken voor woningbouw in alle vier de kernen na 2020 en uitgifte van vrije kavels naar behoefte.*
- *Ontwikkelen van de volgende projecten heeft bijzondere aandacht:*
    - *Woningbouw Achter de Hoven in Gilze op de voormalige voetbalvelden.*
    - *Bestemmingsplan centrumgedeelte Achter de Hoven gereed in 2015, mits de ontwikkelingen dit toelaten.*
    - *Centrumplan Oost in Rijen, met aandacht voor haalbaarheid. In 2014 besluitvorming over de "Bypass" op basis van advies van de klankbordgroep. Eventueel ontwikkeling van een tijdelijk park.*
    - *Woningbouwproject bij de Wildschut in Gilze in combinatie met realiseren nieuwbouw school, met financieel gunstiger exploitatie.*
    - *Vliegende Vennen met energie neutrale woningen.*
    - *Voorbereiding van de ontwikkeling dorpsplein Hulten na omlegging N282.*
- *Wij versoepelen de regelgeving door middel van:*
    - *Vraaggerichte en flexibele bestemmingsplannen.*
    - *Betrouwbare en vlotte afhandeling principeverzoeken (op basis van prestatieafspraken met het college).*
    - *Verruimen van regelgeving, zoals voor kleine bedrijvigheid aan huis.*
    - *Evaluatie van het welstandbeleid waarbij we ervaringen van bv. gemeente Alphen-Chaam worden meegenomen.*

- *Maatwerk oplossing voor agrariërs Bolberg op basis van hun eigen initiatief, als dit past in het plangebied en aansluit op de ontwikkelingen in Gilze-Zuid. Geen grootschalige woningbouw.*
- *Starters stimuleren tot woningaankoop o.a. door informatie bijeenkomsten en door de starterslening onder hun aandacht te brengen.*
- *Inbreiding gaat voor uitbreiding.*
- *Door middel van PPS constructies en marktconsultatie samenwerken met corporaties en ontwikkelaars.*
- *Hanteren van gedifferentieerde grondprijzen mits er een garantie is dat er gebouwd wordt.*
- *In principe geen nieuwe strategische aankopen van gronden waarvoor, binnen een korte periode, geen concrete bestemming is.*
- *Mandatering Verklaring van geen bezwaar en beleidsregel omgevingsvergunning en bestemmingsplannen terug naar Raad.*

<u>Onderdeel wijk- en buurtbeheer en onderhoud openbare ruimte</u>

Wij willen dat onze inwoners tevreden zijn over de kwaliteit van de openbare ruimte in hun directe omgeving. De inwoners van onze gemeente zijn het meest betrokken bij hun eigen wijk, weten het beste wat daar speelt en wat de problemen zijn, en hoe die problemen opgelost kunnen worden. Inrichten en onderhouden van de openbare ruimte in buurten en wijken doen we daarom zoveel mogelijk samen met de bewoners. Bij onze aanpak wijk- en buurtbeheer gaan we in gesprek met de bewoners en buurtverenigingen om samen plannen te maken. Wij faciliteren daarbij om te komen tot een gedragen oplossing of aanpak in de buurt. Bij conflicten stimuleren wij dat bewoners daar met elkaar over in gesprek gaan, en bieden eventueel ondersteuning aan (zoals overleg en mediation). Samen met inwoners houden we regelmatig een schouw in de gemeente om de staat van het onderhoud te bepalen. Via de BuitenBeter app. kunnen inwoners problemen in de openbare ruimte eenvoudig doorgeven aan de gemeente. Wij handelen meldingen snel en professioneel af.

Resultaten 2014-2018

- *Voortzetting Integraal beheer openbare ruimte met verschillende kwaliteitsniveaus.*
- *Tegengaan van zwerfvuil en hondenpoep, onder andere door communicatie en inzet van BOA's en aanpassing APV.*
- *Toegankelijke openbare ruimte voor senioren en mindervaliden.*
- *Realisatie van ommetje in Molenschot en Hulten, in navolging van de ommetjes in Gilze en Rijen.*
- *Verbeteren en verfraaien entrees van de kernen (met als voorbeeld de dorpsingang Rijen vanaf Dongen).*
- *Faciliteren in de hele gemeente van breedband internet, ook in het buitengebied en op bedrijventerreinen. We maken daarbij gebruik van externe fondsen (provincie, EU) en private initiatieven (zie ook programma 3: Werk).*
- *Voortzetting speelnota met speelvoorzieningen aangepast aan leeftijdsopbouw wijk.*
- *Wij overleggen met de schoolbesturen om de speelplaatsen op scholen ook buiten de schooltijden open te stellen.*
- *Tijdelijke invulling van braakliggende terreinen als gevolg van stagnerende projecten, in samenspraak met eigenaren en omwonenden.*
- *Blijven betrekken van bewoners bij inrichting en onderhoud van wijken b.v. via buurtverenigingen of wijk coördinatoren.*

Onderdeel Landschap en buitengebied

Gilze en Rijen blijft een groene gemeente, gelegen tussen twee grote steden. Wij streven naar een goede balans tussen natuur, (verbrede) landbouw en recreatie. Het Bestemmingsplan Buitengebied is het ruimtelijk en wettelijk kader waaraan functies, activiteiten en ontwikkelingen getoetst worden. Wij overleggen structureel met ZLTO, Natuur- en landschapsvereniging, Brabant Landschap e.d. over hoe elkaars activiteiten zo optimaal mogelijk op elkaar kunnen worden afgestemd.

Resultaten 2014-2018

- *Open staan voor verplaatsen van bestaande agrarische bedrijven als er sprake is van een conflict met de leefomgeving, binnen wettelijke kaders.*
- *Landschapsprojecten in samenspraak met ZLTO, NLGR en andere stakeholders.*
- *Verbreding van de landbouw tbv de recreatieve sector mogelijk maken.*

Onderdeel Milieu

De gemeente voert een aantal belangrijke taken uit op het gebied van milieu; afvalinzameling, rioolbeheer, vergunningverlening en toezicht van milieuaspecten in het kader van de WABO (de inhoudelijke kennis over deze onderdelen is sinds 2013 georganiseerd binnen de Omgevingsdienst Midden- en West Brabant), bodemonderzoek, sanering van woningen in verband met verkeerslawaai, ondersteuning van Prorail bij de sanering van spoorweglawaai volgens de wet Swung, en diverse activiteiten op gebied van groen en duurzaamheid. Zie de betreffende onderdelen van dit programma. Daarnaast heeft de gemeente bij haar eigen bedrijfsvoering een voorbeeldfunctie als het gaat om milieuvriendelijkheid, zoals milieuvriendelijk onkruidbeheer, inzet van elektrische auto's en duurzame straatverlichting. De luchtmachtbasis is een belangrijke werkgever voor de gemeente, en zet onze gemeente "op de kaart". Wij zijn er trots op dat vanuit Gilze en Rijen een bijdrage wordt geleverd aan belangrijke vredesmissies in de wereld. De basis heeft ook een keerzijde. Door veel van onze inwoners wordt geluidoverlast ervaren door de vliegbewegingen van de helikopters.

Resultaten 2014-2018

- *Terugdringen van de overlast van vliegverkeer waarbij lobby vanuit de gemeente, het COVM en het nieuw Luchthavenbesluit aanknopingspunten zijn.*
- *Diftar systeem de komende vier jaar handhaven met een jaarlijkse evaluatie. Het systeem waar mogelijk verder verfijnen.*
- *Uitvoeren van de onkruidbestrijding op een milieuvriendelijke wijze, conform de wettelijke verplichting, wij streven naar een "goud" certificaat.*
- *Onderzoek naar uitbreiden en flexibiliseren van de openstelling van de milieustraat*

Onderdeel water

Gilze en Rijen kent relatief weinig oppervlaktewater. De gemeente heeft echter wel een belangrijke taak op gebied van rioolbeheer. Dit wordt uitgevoerd conform het (verbrede) Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) uit 2009. Dit gebeurt de afgelopen jaren steeds meer in samenwerking met buurgemeenten en het waterschap. Hiervoor zijn diverse overeenkomsten getekend.

Resultaten 2014-2018

- *Opstellen van een nieuw Verbreed GRP na 2014.*
- *Regionaal afstemmen van investeringen in, en onderhoud aan het riool.*

Onderdeel duurzaamheid

De gemeente heeft naast een stimulerende rol, ook een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid. De gemeente kan een belangrijke rol spelen bij o.a. energiebesparing, duurzame energie en duurzaam bouwen. Energie Gilze Rijen is hierbij een belangrijke gesprekspartner.

Resultaten 2014-2018

- *Energetisch verbeteren van de bestaande woningvoorraad in overleg met de woningcorporaties, en door het ondersteunen van particuliere initiatieven.*
- *Bij nieuwbouw woningen hanteren wij de wettelijke EPC norm, wij hanteren niet meer de GPR-gebouwen. In het plangebied VVNO gaan we voor energie neutrale woningbouw.*
- *Verduurzamen van de openbare verlichting o.b.v. de vastgestelde beleidsvisie.*
- *Verduurzamen van gemeentelijke bouwen en optimaal benutten duurzame energiebronnen d.m.v. zonnepanelen.*
- *Wij stellen energieambitie op in overleg met Energie Gilze en Rijen met daarin ook ruimte voor de toepassing van zonne-energie, oplaadpunten en besparing en isolatie.*

Onderdeel “groene paragraaf”

In het belang van een goed leef- en werkklimaat koesteren wij de groene leefomgeving van onze gemeente en streven we naar het vergroten van de biodiversiteit. We gaan binnen onze gemeente zorgvuldig om met bestaande groene elementen en bomen, en we zoeken ook hiervoor de samenwerking met onze burgers en de Natuur en Landschapsvereniging Gilze en Rijen (NLGR) en ZLTO. Wij streven bij de ruimtelijke inrichting van onze gemeente naar een goede balans tussen bouwen en groen waarbij we de wensen van de burgers niet uit het oog verliezen. Wij houden rekening met het compenseren van eventuele aantasting van groene waarden bij bouwprojecten.

Resultaten 2014-2018

- *In onze openbare ruimte krijgen zo veel mogelijk (inheemse) soorten bomen en planten een kans.*
- *Duurzaam inrichten van het groen in de gemeente.*
- *We maken ons sterk voor de realisatie van ecologische verbindingszones in onze gemeente.*
- *Behouden en versterken van het groen in het buitengebied en in de dorpen.*
- *We zoeken waar mogelijk groene samenwerking met burgers, bedrijven, buurgemeenten en andere overheden.*
- *We behouden de samenwerking met de NLGR en maken via een gereserveerd jaarlijks budget de realisatie van kleine projecten (gelijk aan de voorgaande periode) mogelijk.*

- *We beschermen en versterken de bijzondere waarden van natuur (flora en fauna) en landschap in onze gemeente binnen wettelijke kaders.*
- *Wij planten de komende vier jaar 50 potentieel 'monumentale bomen' binnen de vier kernen.*

Programma 5 Mobiliteit

Onderdeel Bereikbaarheid

De gemeente streeft naar een goede verkeersveiligheid en bereikbaarheid. Uitgangspunt is dat we streven naar nul verkeersslachtoffers. De gemeente Gilze en Rijen is goed bereikbaar onder andere via de snelweg A58, de Provinciale weg N282 en het spoor. De goede bereikbaarheid van de gemeente is een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor bedrijven en (nieuwe) inwoners.

Omdat Gilze en Rijen geen middelbaar onderwijs kent, gaan veel jongeren op de fiets naar een school in Dongen, Oosterhout, Breda of Tilburg. Het is belangrijk dat de fietsverbindingen met die plaatsen veilig zijn. De verbreding van de N282 dient zich aan, dit zal veel impact hebben voor Rijen en Hulten. Het huidige gemeentelijke verkeers- en vervoersplan loopt tot 2016, en is de basis geweest voor alle investeringen in wegen en fietspaden in de afgelopen periode. De faciliteiten op en rond het station worden verbeterd overeenkomstig de Toekomstvisie Spoorzone.

Resultaten 2014-2018

- *Evaluatie van huidige GVVP in 2015 en vaststellen nieuw GVVP in 2016, met aandacht voor veilige fietsverbindingen.*
- *Aanpak voor de volgende fietsverbindingen:*
    - *Onderzoek naar haalbaarheid fietspad Molenschot-Gilze.*
    - *Fietspad Tilburgsebaan structureel opknappen of herinrichten.*
    - *Onderzoek haalbaarheid fietspad Gilze naar Riel (grondverwerving)*
    - *Onderzoek haalbaarheid/noodzaak fietspad aan Mosstraat vanaf de Sterkenhoeve naar de Hannie Schaftlaan.*
    - *Onderzoek haalbaarheid fietspad Biestraat (grondverwerving).*
    - *Fietsallee Breda-Alphen, in overleg met Staatsbosbeheer .*
    - *Samen met SBB inzetten voor een parkeerplaats voor mindervaliden aan de noordkant van de Chaamse bossen.*
- *Aandachtspunten bij verbreding van de N282:*
    - *We gaan uit van de laatste afspraak met provincie over gemeentelijke bijdrage.*
    - *Aansluiting van de parallelweg goed uitvoeren.*
    - *Verbeteren verkeersafwikkeling en voorkomen fuikwerking Oosterhoutseweg onder andere over het spoor, streven naar ondertunneling.*
    - *Ontwerp conform het nieuwe verkeersmodel.*
    - *Communicatie met en inspraak voor omwonenden over de aanleg en de gevolgen bv. parallelweg.*
    - *Inrichting autoluw Hulten, oplossing voor lokale landbouwverkeer.*
    - *Versterken van structurele regionale lobby voor de verbreding van de A58 meer speciaal het traject Breda – Tilburg.*
- *Voorbereiden aanleg zuidelijke ontsluitingsweg rond Gilze, faseren op basis van de ontwikkeling van woningbouwplannen, en kansen voor grondaankopen benutten.*

- *Fiets/voetgangersvoorziening nabij het NS station als onderdeel van de ontwikkeling spoorzone integraal uitwerken met verwijderen 3e spoor en aanleg van zuidelijke toegang en perrons.*
- *Zorgen voor goede bereikbaarheid winkelgebieden voor publiek en toeleveranciers.*

Onderdeel verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een verantwoordelijkheid van zowel de weggebruiker als van de gemeente. Verkeersdeelnemers moeten zich houden aan de regels en zijn zelf verantwoordelijk om goed op te letten in het verkeer. Wij moeten zorgen voor een veilige infrastructuur, vooral voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en voetgangers. Ook verkeersveiligheid rondom scholen en op schoolroutes heeft onze aandacht. Wij bespreken verkeersveiligheid regelmatig in de commissie verkeer, samen met de politie en VVN.

Resultaten 2014-2018

- *Aanpakken van straten waar doorstroming of de verkeersveiligheid in het geding is.*
- *Voortzetten projecten met VVN.*
- *Doorgaand vrachtverkeer weren uit de kernen.*
- *Veiligheid nabij scholen blijvend onder de aandacht houden.*
- *Verkeersveilig maken van schoolroutes.*

Onderdeel openbaar vervoer.

De gemeente heeft maar een bescheiden invloed op het openbaar vervoer. Het is wel van belang dat wij onze beleidsvoornemens verwoorden in het GVVP en deze onder de aandacht brengen bij betrokken partijen.

Resultaten 2014-2018

- *Openbaar vervoer tenminste in de huidige staat behouden met oog voor alternatieve vervoersmogelijkheden en buurtbus.*
- *Station Gilze en Rijen behouden en de kwaliteit daarvan vergroten op basis van de Toekomstvisie Spoorzone.*
- *Realisatie geluid beperkende maatregelen Swung.*
- *Blijvende lobby in spoor overleggen bij Provincie, ministerie en Prorail over o.a. terugdringen van vervoer van gevaarlijke stoffen over de Brabantroute, spoorse doorsnijdingen en geluidsoverlast .*

Programma 6 Zorg

Onderdeel Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De gemeente is verantwoordelijk voor de ondersteuning van zelfstandig wonende inwoners die door beperkingen zelf niet (geheel) in staat zijn om te participeren in de samenleving. De afgelopen periode is de ondersteuningsvraag steeds meer benaderd door de werkwijze te kantelen. In persoonlijke gesprekken bij de mensen thuis zoeken wij samen met de inwoners, naar oplossingen. We betrekken de omgeving van de klant en beschikbare collectieve voorzieningen hier nadrukkelijk bij. Het uitgangspunt is niet meer “waar u recht op heeft” maar wordt: “wat is de beste oplossing voor uw probleem”. Hierbij is de aanvrager altijd eerst zelf verantwoordelijk voor het oplossen van eventuele problemen, maar als dat niet kan, zorgt de gemeente voor goede ondersteuning. De Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) wordt uitgebreid met een aantal taken dat worden overgeheveld vanuit de AWBZ. Dit betreft vooral de extramurale begeleiding, het bijbehorende vervoer en kortdurend verblijf. Door deze decentralisatie wordt de ondersteuningstaak voor gemeenten aanzienlijk uitgebreid, en komt deze taak bovenop het leveren van huishoudelijke hulp en het ondersteunen van mindervaliden met voorzieningen of huisaanpassingen. Op het gehele pakket zal een aanzienlijke Rijksbezuiniging worden doorgevoerd. Het is onzeker of het efficiencyvoordeel in het eerste jaar is te realiseren mede doordat de volledige doelgroep dan nog niet is geherindiceerd en niet alle contracten met zorgaanbieders zijn herzien.

Resultaten 2014-2018

- *Realiseren van een stimulerend en humaan voorzieningenniveau voor inwoners met een ondersteuningsbehoefte, binnen de kaders die het Rijk stelt, waarbij verder de volgende uitgangspunten gelden:*
    - *niet waar men recht op heeft, maar wat men nodig heeft.*
    - *voorziening is niet oneindig; deze kan heroverwogen worden.*
    - *ondersteuning zo veel mogelijk in de thuissituatie, met als doel dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen.*
- *De rol van de huisarts bij de indicatiestelling verduidelijken, aandacht voor evenwicht tussen beste medische oplossing en verantwoord kostenperspectief.*
- *Werken vanuit het principe: per huishouden één zorgcoördinator met één integraal plan. Bij meervoudige problematiek is één casemanager de regisseur.*
- *Een deel van de door het rijk opgelegde bezuinigingen bereiken door efficiency in uitvoering.*
- *In de Wmo-verordening een eigen bijdrage naar draagkracht (inkomen en vermogen) opnemen, binnen de wettelijke kaders.*
- *Bij het inkopen van zorg staat kwaliteit en het kunnen leveren van maatwerk voorop.*
- *Monitoren van de kwaliteit van de geleverde zorg.*
- *Er komt een toegankelijk en onafhankelijk klachtensysteem.*
- *De Informatie voor hulpzoekenden is vindbaar, duidelijk en in begrijpelijke taal geschreven.*
- *Benutten van bestaande maatschappelijke structuren in de kernen en met elkaar in verbinding brengen via bv. het Vrijwilligers Informatiepunt en/of de maatschappelijke beursvloer.*

- *Betrekken van de adviesraad sociaal domein bij de voorbereiding en de uitvoering van de Wmo:*
    - *De adviesraad sociaal domein wordt versterkt en krijgt een duidelijkere rol.*
    - *Intensiveren van het contact met adviesraad sociaal domein.*
    - *De adviesraad sociaal domein bestaat alleen uit zorgvragers of vertegenwoordigers daarvan.*
    - *Zorgaanbieders hebben in de adviesraad sociaal domein geen rol.*
- *Heroverwegen van de rol van de seniorenverenigingen, in overleg.*
- *In de regelgeving ruimte bieden voor bouwaanpassingen om beter thuis, of als mantelzorger, zorg te kunnen verlenen, waarbij creatieve oplossingen worden gerealiseerd zoals "mantelzorg in de eigen tuin" ,"rugzak-of kangoeroe woningen". en meer-generatiewoningen .*
- *Stimuleren van levensloop bestendig wonen door middel van het beschikbaar stellen van bouwgrond voor particuliere initiatiefnemers evenals het opzetten van dit soort woningen in samenwerking met woningbouwcorporaties.*
- *Ondersteunen van mantelzorgers, evenals het steunpunt mantelzorg. Als mantelzorg tijdelijk of definitief niet meer mogelijk is, zorgt de gemeente voor een vangnet.*
- *Inrichten Infrastructuur rondom meldingen over vereenzaming in samenwerking met vrijwillige en professionele partners in de wijk.*

<u>Onderdeel Volksgezondheid</u>

De gemeente participeert in de GGD Hart van Brabant. De GGD voert namens de deelnemende gemeente een takenpakket uit op het gebied van volksgezondheid. Dit gebeurt op basis van een beleidsplan. Binnen dit beleidsplan bestaat er beperkte ruimte voor gemeente specifieke wensen. Een goede gezondheid is één van de belangrijkste voorwaarden voor menselijk geluk en welzijn.

Resultaten 2014-2018

- *Beleid rondom volksgezondheid in principe continueren en blijven evalueren.*
- *Inzetten op preventie om beroep op dure voorzieningen te beperken.*

<u>Onderdeel Armoedebeleid</u>

Inwoners die rondom het bestaansminimum leven kunnen rekenen op de gemeente voor materiële of financiële ondersteuning of schuldhulpverlening. Via de voedselbank en de stichting Leergeld worden ook veel gezinnen met financiële problemen geholpen. Het huidige armoedebeleid wordt voorgezet. Wij zijn extra alert op problematische situaties waar kinderen bij betrokken zijn. Wij blijven ook inzetten op het verhogen van de maatschappelijke participatie van deze doelgroep, met als uiteindelijk doel het verkrijgen van betaald werk.

Resultaten 2014-2018

- *Voortzetting van het huidige armoedebeleid.*
- *Ondersteuning van de Voedselbank en Stichting Leergeld via een subsidieovereenkomst voor een periode van 4 jaar.*

Programma 7 Jeugd

Onderdeel Decentralisatie Jeugdzorg

In 2015 krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid over de gehele jeugdzorg. Concreet worden de huidige taken van de Provinciale jeugdzorg (waaronder jeugdreclassering en jeugdbescherming), de geestelijke gezondheidszorg voor jeugd, en de voorzieningen voor licht-verstandelijke jeugdgehandicapten, aan de gemeente overgedragen. Tegelijkertijd wordt er een bezuiniging op deze zorg doorgevoerd door het Rijk. In het kader van jeugdzorg werken wij nauw samen in de regio Hart van Brabant. Hierbij wordt de informele zorg en de laagdrempelige zorg (nulde - en eerstelijnszorg) zoveel mogelijk lokaal uitgevoerd of begeleid. De complexe zorg wordt regionaal georganiseerd. Hiertoe worden vanuit de regio zorgaanbieders gecontracteerd. Voor de lokale uitvoering wordt ingezet op intensieve samenwerking met netwerkpartners, met als uitgangspunten preventie, vroegtijdige onderkenning, snelle respons en adequate opschaling indien nodig. De nieuwe taken op het gebied van jeugdzorg komen bij de taken die de gemeente reeds op dit gebied heeft, zoals onderwijshuisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer en jeugdgezondheidszorg.

Resultaten 2014-2018

- *Efficiënt en met zorg uitvoeren van de nieuwe gemeentelijke taken op het gebied van jeugd.*
- *Opbouw van een krachtig en doortastend netwerk voor jeugd en gezinnen om tijdig hulp te bieden zodat doorverwijzing naar dure jeugdzorg kan worden beperkt, onder andere via de inzet van het sociaal team.*
- *Bestuurlijke aansturing van jeugdzorg bij voorkeur via een aparte gemeenschappelijke regeling in de regio borgen.*
- *Ondersteuningsaanbod jeugdzorg nader vastleggen op basis van onderbouwde keuzemogelijkheden*
- *Actievere communicatie over de veranderingen in de jeugdzorg, onder andere over de veranderingen met betrekking tot het persoonsgebonden budget.*

Onderdeel jeugd tot 12 jaar

De gemeente heeft de afgelopen jaren haar verantwoordelijkheid voor goede onderwijshuisvesting zeer serieus genomen. Via het integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) is er inmiddels veel geïnvesteerd in kwalitatief goede en gezonde huisvesting voor onze basisschoolleerlingen. De komende periode willen we het IHP voltooien. Daarbij moeten we inspelen op een tweetal ingrijpende (financiële) veranderingen te weten de motie Van Haersma Buma en wijzigingen financiering van het buitenonderhoud van de basisscholen. Wij gaan ervan uit dat deze kortingen "in het veld" goedgemaakt worden. Hierover gaan wij in overleg met de schoolbesturen.

Via het Brede School concept wordt kinderen de mogelijkheid geboden om ook buiten schooltijd bezig te zijn met hun ontwikkeling, bijvoorbeeld op het gebied van sport, cultuur of milieueducatie. Op het gebied van sport worden daartoe buurtsportcoaches ingezet; daarnaast worden lokale verenigingen en organisaties uitgenodigd aan dit concept deel te nemen. Scholen maken daarin overigens zelf hun keuzes. Het is van belang dat de jeugd ook zelf aangeeft wat zij belangrijk vindt binnen onze gemeente. De jeugdgemeenteraad heeft daarbij in de afgelopen periode een belangrijke rol gespeeld.

Resultaten 2014-2018

- *Nieuwbouw schoolgebouwen De Kring (2015), De Brakken (2015) en De Wildschut (2016) volgens hedendaagse eisen (bouwtechnisch, onderwijskundig, gezondheidskundig en milieutechnisch).*
- *Nieuwbouw Prinsenbosschool (2014) door middel van flexibele, semipermanente bouw, volledig gefinancierd uit OHBA gelden.*
- *Aandacht voor onderwijs achterstanden beleid (vroegtijdige signalering, vve-aanbod)*
- *Ondersteuning brede school activiteiten, invulling door het veld.*
- *Inzetten op behoud van scholen in Molenschot en Hulten.*
- *Omdat de bekostiging van onderwijshuisvesting van Rijkswege wordt aangepast, wordt er afspraken gemaakt met de schoolbesturen over hun bijdrage in IHP.*
- *Jeugdgemeenteraad voortzetten.*
- *Bij aanbesteding leerlingenvervoer aandacht voor kwaliteit, lokale ondernemers en kosten (geldt ook voor groep oudere jeugd zie kopje "jeugd 12-23 jaar").*

<u>Onderdeel jeugd 12-23 jaar</u>

Ook voor de oudere jongeren is er binnen de gemeente aandacht nodig. Een deel van de zorg voor deze groep zal plaats gaan vinden via de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdzorg (zie het kopje "decentralisatie jeugdzorg"). Daarnaast heeft deze groep behoefte aan plekken om elkaar te ontmoeten, zonder dat dit leidt tot grote overlast voor andere inwoners van onze gemeente. Het is van belang om in contact te blijven met deze groep om steeds te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en maatwerk te kunnen bieden om problemen op te lossen. Het jongerenwerk heeft daar de afgelopen periode goed werk in verricht. Het is van belang om te voorkomen dat jongeren vroegtijdig school verlaten, om te zorgen dat er voldoende instroom is in de beroepsopleidingen binnen onze regio en door de infrastructuur van beroepsopleidingen in de regio in stand te houden. Ook is het van belang dat er voldoende stageplekken zijn binnen onze gemeente.

Resultaten 2014-2018

- *Evalueren jongerenwerk in 2014-2015 en bezien of uitbreiding in Gilze nodig is en of alle groepen in Rijen bereikt worden.*
- *Indien noodzakelijkJongerencentrum in Gilze tot stand brengen, waarbij bij voorkeur gebruik gemaakt wordt van bestaande gebouwen.*
- *Samenwerking stimuleren met beroepsopleidingen in de regio zoals Savantis en 100% Bouw.*
- *Als gemeente een voorbeeldfunctie vervullen door stage- en leerplekken en participatieplaatsen aan te bieden.*

Programma 8 Vrije tijd

Onderdeel recreatie

“Waar je woont moet het goed zijn”. De gemeente Gilze en Rijen heeft veel te bieden op het gebied van recreatie aan haar inwoners en bezoekers. Misschien is de gemeente op dit gebied geen topattractie, maar we hoeven ons zelf niet weg te cijferen. Er zijn binnen onze gemeente en in de directe omgeving veel bossen, parken, golfterreinen en pleinen, speelterreinen, fiets- en wandelmogelijkheden. In 2014 is daar het recreatiegebied Wolfsweide bijgekomen. Verder is er de afgelopen periode geïnvesteerd in promotie op het toeristisch-recreatief gebied, door onder andere bewegwijzering, aansluiting bij fiets- en wandelnetwerk en het blad “Ontdek Gilze en Rijen”. Ook de ligging tussen grote attractieparken zoals De Efteling en De Beekse Bergen biedt mogelijkheden voor Gilze en Rijen op het gebied van toerisme. Binnen Midpoint is toerisme één van de speerpunten. De aandacht vanuit Gilze en Rijen zal hier ook nadrukkelijk op gefocust moeten zijn.

Resultaten 2014-2018

- *Ondersteuning van het particulier initiatief Kinderboerderij in Rijen, mits exploitatie en financiële dekking door werkgroep gevonden wordt.*
- *Realiseren van concrete projecten in onze gemeente die toegevoegde waarde hebben voor de toeristische sector in de regio.*

Onderdeel sport

Sport is belangrijk voor gezondheid, persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, leerprestaties, en uiteindelijk ook voor kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente draagt zorg voor de basisinfrastructuur voor breedtesport in verenigingsverband, en stimuleert sportdeelname via buurtsportcoaches. In de afgelopen periode zijn de buitenssportaccommodaties sportpark “Vijf Eiken” en sportpark “Verhoven” gerealiseerd en in gebruik genomen. Er heeft inmiddels ook besluitvorming over de atletiekbaan van Spiridon plaatsgevonden. Het “Toekomstplan Accommodaties Binnensport Rijen” is eveneens in de afgelopen periode vastgesteld. De komende periode zal de uitvoering van dit plan ter hand worden genomen. Vooral de realisatie van een nieuw zwembad is daarbij een belangrijk onderwerp.

Resultaten 2014-2018

- *Uiterlijk in 2015 realiseren van een 400m kunststofatletiek baan bij Spiridon binnen de gestelde financiële kaders.*
- *Realiseren van binnensportaccommodaties Rijen, verspreid over de wijken, conform het “Toekomstplan Accommodaties Binnensport Rijen”.*
- *Realiseren van een nieuw zwembad in Rijen, eind 2015, met als uitgangspunt substantieel lagere exploitatie kosten ten opzichte van de exploitatie in de afgelopen periode. Taakstellend dient de maximale subsidie vanuit de gemeente niet hoger te worden dan €200,000,= per jaar (inclusief kapitaal lasten).*
- *Voor het nieuwe zwembad wordt gekozen voor de plus-variant waarin de door de gebruikers gewaardeerde uitgangspunten zijn inbegrepen.*
- *De overige financiële kaders van het nieuwe zwembad, en de kaders met betrekking tot de locatie, worden in latere instantie door de raad vastgesteld.*

- *De besluitvorming over het zwembad zal zorgvuldig plaatsvinden, indien nodig zal daarbij gekozen worden voor fasering als dit de besluitvorming en de communicatie ten goede komt.*
- *Er wordt een klankbordgroep ingericht om de realisatie van het zwembad te begeleiden, hierbij gelden de volgende uitgangspunten, de klankbordgroep:*
    - *is een afspiegeling van de gebruikers van het zwembad, zonder politiek actieve personen.*
    - *wordt ingevuld door gebruikers (zowel recreatief als professioneel), verenigingen, gebruikersgroep en andere mogelijk geïnteresseerden, zoals omwonenden.*
    - *heeft een adviserende rol inzake het programma van eisen en de uitwerking daarvan.*
    - *wordt direct na de coalitievorming in het leven geroepen waarbij de start gericht is op definitieve afwikkeling van openstaande vragen en een vooruitblik op het proces wat komen gaat.*
- *Nieuwe sporthal en zwembad wordt gerealiseerd binnen de financiële kaders, zonder een beroep te doen op de reserves. Herijken van afspraken met verenigingen over onderhoud en beheer (zoals vervanging onderdelen) bij de sportaccommodaties.*
- *Het stimuleren van sport en cultuur voor de jeugd, zoveel mogelijk via bestaande verenigingen en instellingen.*
- *Evalueren van de buurtsportcoaches met betrekking tot de bereikte effecten, de wijze waarop ze worden georganiseerd en hun rol ten opzichte van de gemeente, de scholen en de verenigingen.*
- *Deelname aan breedtesport is voor iedereen toegankelijk via het gemeentelijk minimabeleid dan wel via de stichting Leergeld.*

<u>Onderdeel vrijwilligers</u>

Wij beseffen heel goed dat veel onderdelen van de samenleving binnen onze gemeente, zoals verenigingen en stichtingen, alleen goed kunnen functioneren dankzij de inzet van vele vrijwilligers. Wij maken ons er zorgen over dat in de huidige tijd het vaak moeilijk is om vrijwilligers te werven. Het belang van vrijwilligers is zeer groot. Hierbij moet zeker ook gedacht worden aan mantelzorgers. Vrijwilligers zien wij als een belangrijk onderdeel van de Lokale Kracht van de gemeente.

Resultaten 2014-2018

- *De gemeente adviseert en ondersteunt organisaties bij de inzet van vrijwilligers.*

<u>Onderdeel sociaal-cultureel werk</u>

In 2013 is de Molenwiek in Molenschot geopend. Wij zijn er trots op dat met de voltooiing van deze schitterende accommodatie alle kernen van de gemeente voorzien zijn van een adequaat sociaal-cultureel centrum (De Boodschap, The Chump, De Schakel en De Molenwiek). Wij zetten ons er voor in dat deze centra optimaal gebruikt worden, en we stimuleren verbeteringen in de bedrijfsvoering om kansen voor efficiency te benutten.

Resultaten 2014-2018

- *Stimuleren dat sociaal culturele centra zo optimaal mogelijk worden gebruikt.*

- *Wij koesteren de eigenheid (huiskamerfunctie) van elk centrum, samenwerking kan exploitatievoordelen bieden, maar mag niet ten koste gaan van deze eigenheid.*
- *We zoeken naar besparingen bij sociaal culturele centra o.a. bij BTW door andere afspraken met woonstichting Leijstromen.*

Onderdeel kunst en cultuur

Voor veel inwoners van onze gemeente is kunst en cultuur van groot belang. De tijden dat de gemeente een grote rol had, vooral als subsidieverlener, bij het in stand houden van kunst en cultuur, ligt echter achter ons. De gemeente neemt in dit domein een regisserende en faciliterende rol aan. We gaan bij dit onderdeel uit van de kracht van de lokale bevolking, de verenigingen en instellingen. Ook het bedrijfsleven speelt in diverse gevallen hier een belangrijke rol. De afgelopen jaren heeft de gemeente met de marktplaats cultuur en het begeleiden van kunst- en cultuur evenementen, zoals het WAK festival, de cultuurdeelname gestimuleerd.

Resultaten 2014-2018

- *Komen tot een nieuwe invulling van kunst- en muziekonderwijs, bijvoorbeeld via verenigingen of leerlingen; mede met als doel een besparing te realiseren.*
- *Instellen van opstartsubsidies voor vernieuwende initiatieven in de kunst en cultuur*
- *Toekennen van subsidies volgens de gekantelde benadering: wat kan een aanvrager zelf inbrengen, en welke aanvulling is echt nodig.*
- *In 2015 evalueren van de marktplaats cultuur.*
- *Inspannen voor het behoud van erfgoed (industrieel, religieus of cultureel, ook de fanfares en muziekverenigingen).*

Programma 9 Financiën

In de afgelopen bestuursperiode heeft de gemeente een succesvolle bezuinigingsoperatie doorgevoerd. Bijna alle doelen zijn hierbij bereikt. Het resultaat is dat de gemeente er nu goed voorstaat, en dat er een sluitende meerjaren begroting is. Wij komen positief uit de financiële stresstest. De gemeente behoort volgens het COELO in 2014 op basis van gemeentelijke lasten tot de 6% goedkoopste gemeenten. Er zijn echter nog veel zaken onzeker. De impact van de decentralisaties op de gemeentelijke begroting zijn nog onduidelijk. Wij willen ons op deze onzekere tijden voorbereiden door een solide financieel beleid te (blijven) voeren. Hierbij gaan wij ook in de komende jaren uit van een sluitende begroting met voldoende reserves die dienen om onverwachte tegenvallers op te vangen. We zullen meer aandacht besteden aan de schuldpositie van de gemeente. Daarvoor zal het model van de VNG "Houdbare gemeentefinanciën" worden gehanteerd.

Om te komen tot een sluitende begroting zullen wij indien nodig extra bezuinigingen doorvoeren, eventueel stellen wij dan ook projecten uit. Voorzieningen voor burgers worden zo veel mogelijk ontzien. We gaan uit van een trendmatige verhoging van de OZB, tenzij het echt noodzakelijk is om extra verhogingen toe te passen , bijvoorbeeld om bezuinigingen van het Rijk op te kunnen vangen. De bezuinigingen die al in het meerjarenperspectief zijn opgenomen, worden onverminderd uitgevoerd. Het betreft hier bezuinigingen op personeelskosten, kosten bedrijfsvoering, onderhoudskosten en subsidies. Wij gaan er van uit dat de ambtelijke fusie met de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau (zie paragraaf bedrijfsvoering) op den duur ook financiële voordelen oplevert. We verwachten dit echter nog niet in de komende bestuursperiode. De eventuele investeringen in deze fusie moeten wel binnen 4 tot 6 jaar terugverdiend te worden.

We zijn niet tevreden over de bijdragen die enkele gemeenschappelijke regelingen hebben geleverd aan de bezuinigingsdoelstelling van de afgelopen periode. Wij verwachten van de betreffende organisaties dat zij alsnog de taakstelling van netto 10% (peiljaar 2010) realiseren in de aanstaande bestuursperiode. Hierbij dient dus ook prijsindexatie te worden gecompenseerd.

We bereiden ons intensief voor op de financiële gevolgen van de kortingen die doorgevoerd worden bij de drie decentralisaties. Uitgangspunt is dat we, waar mogelijk, de Rijkskortingen binnen de uitvoering van het betreffende beleid opvangen. We hebben de afgelopen jaren ervaren dat de gekantelde werkwijze bij de WMO, naast een goede klanttevredenheid, financiële voordelen oplevert. We breiden deze werkwijze uit tot alle domeinen van het sociale beleid, zodat we (een deel van) de korting op deze wijze kunnen opvangen. Wij gaan de financiële risico's van de decentralisaties in kaart brengen en betrekken bij de berekening van ons weerstandsvermogen.

Risico's met grondaankopen worden zoveel mogelijk vermeden. Wij gaan terughoudend om met de aankoop van grond en vastgoed. Bovendien stellen wij de boekwaardes van de gronden die wij in bezit hebben regelmatig bij, zodat hier een reëel beeld over bestaat.

Resultaten 2014-2018

- *Ten aanzien van de begrotingsdiscipline spreken wij de volgende zaken af:*
    - *Wij blijven streven naar een meerjarig sluitende en solide begroting.*
    - *Positieve jaarrekeningresultaten worden toegevoegd aan de algemene reserve.*

    - *Weerstandsvermogen houden we op tenminste 100% volgens in 2013 gemaakte afspraak.*
    - *Wij wegen nieuwe investeringen altijd integraal af bij de perspectiefnota of de begroting.*
    - *Wij volgen het BBV en schrijven bij voorkeur bij investering met maatschappelijk nut direct af, in plaats van op basis van afschrijving.*
    - *Wij voeren actief risicomanagement over de gehele gemeentelijke financiën, speciale aandacht wordt besteed aan de risico's voor grote grondexploitaties, waar meerdere scenario's worden doorgerekend.*
- *Over de schuldpositie van de gemeente spreken we het volgende af:*
    - *De netto schuld quote (netto schuld afgezet tegen de gemeentelijke inkomsten voor bestemmingsreserves) blijft beneden de 130% (excl. de ambtenarenhypotheken blijven we onder de 100 %).*
    - *Kengetallen vanuit het model van de VNG "Houdbare gemeentefinanciën" en de stresstest worden integraal onderdeel van de P&C cyclus.*
    - *Bij de kengetallen geven wij een meerjarige ontwikkeling en zetten wij de cijfers af tegen de landelijk erkende normen.*
- *Een woonlastenontwikkeling waarbij we blijven horen tot de 25% goedkoopste gemeenten in Nederland.*
- *Toevoegen van een nieuw begrotingsprogramma "Sociaal Deel Fonds" voor alle drie decentralisaties. Dit volgens verplichtingen vanuit ministerie.*
- *Opnieuw bekijken tarieven en leges op prijs-kwaliteit en kostendekkendheid (o.a. Bouwleges).*
- *In 2016 een discussie nota gemeentelijke belastingen.*

Paragraaf bestuur en bedrijfsvoering

Onderdeel bestuur

De bestuur opgaven voor de komende vier jaren zijn groot. Er zal uitvoering moeten worden gegeven aan diverse lopende projecten op het gebied van werk, onderwijshuisvesting, centrumplannen, verbreding N282, binnensport accommodaties en zwembad Rijen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan houdbare gemeentefinanciën en de bezuinigingsopgave als gevolg van kortingen van het gemeentefonds. Daarenboven zal de komende bestuursperiode gewerkt worden aan de invoering van de drie decentralisaties (zorg, jeugdzorg en participatie), de ambtelijke fusie met de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau en een betere en concretere samenwerking in de regio Midden Brabant. Met de drie decentralisaties is een extra budget van naar schatting 8,5 miljoen euro gemoeid.

Deze ambities en bestuur opgaven vragen extra bestuurlijke aandacht bij:

- de beleidsvoorbereiding en de daarbij behorende politieke keuzes.
- de bestuurlijke afstemming in de regio.
- nieuwe werkwijze na de ambtelijke fusie.
- het volgen van de implementatie en zo nodig bijsturen van het beleid.
- het onderhandelen bij grote of strategisch belangrijke contracten.
- een actievere rol in gemeenschappelijke regelingen.
- het creëren van draagvlak voor beslissingen.
- de communicatie bij grote projecten.

De coalitie van Kern 75, Gemeentebelang en CDA kiest er daarom voor om, de komende bestuursperiode een college te vormen met vier wethouders.

De coalitiepartijen hebben een voorlopige portefeuilleverdeling opgesteld, zie bijlage 1, hierover zal in het college nader worden besloten. Het college zal werken op basis van collegiaal bestuur, en elk collegelid is binnen zijn of haar portefeuille verantwoordelijk voor burgerparticipatie, communicatie, representatie en regionale samenwerking.

Onderdeel kosten bedrijfsvoering

In de periode 2010-2014 is er in de personele formatie een reductie gerealiseerd van 24,5 fte. Dit is 13% van de formatie. Hiermee hebben wij een forsere bezuiniging gerealiseerd dan de taakstelling (10%). Voor de komende bestuursperiode is er in het meerjarenperspectief al een besparing van in totaal 9 FTE opgenomen, waarmee de formatie zal teruglopen tot 155,3 FTE, bij gelijkblijvende taakomvang. Deze besparing nemen wij in dit coalitieakkoord over, zonder daar een aanvullende taakstelling bij op te nemen. Dit geldt ook voor de besparing op de overige bedrijfsvoering kosten met €100.000,=. Deze besparingen worden gerealiseerd zonder dat dit de dienstverlening nadelig beïnvloedt. Door toename van de taken als gevolg van de decentralisaties, of indien we besluiten taken uit te besteden, kan dit aanvullend leiden tot mutaties in het personeelsbestand. Verder vragen wij aan de organisatie om, los van politieke taakstellingen, zelf verantwoordelijkheid te nemen om waar mogelijk efficiency winst in de bedrijfsvoering te boeken.

Onderdeel organisatieontwikkeling

In 2013 heeft de ambtelijke organisatie haar visie op de toekomst beschreven in het bedrijfsconcept “Wij zijn er voor Gilze en Rijen”. Dit bedrijfsconcept is gebaseerd op onze gemeentelijke visie “Wij zijn Gilze en Rijen”. Het bedrijfsconcept bevat de volgende hoofdonderdelen:

- Werken op basis van vertrouwen
- Benutten van lokale kracht
- Een wendbare organisatie
- Waarde(n)volle werkgever.

Wij beschouwen dit bedrijfsconcept ook in komende periode als basis voor de organisatieontwikkeling, omdat het aansluit bij de ambities die deze coalitie in dit programma uitspreekt. Wij voegen hier aan toe dat wendbaarheid van de organisatie wordt versterkt als er gewerkt wordt met een robuuste basis, aangevuld met een flexibele schil. Het streven is dat incidentele activiteiten zo veel mogelijk door tijdelijk personeel wordt uitgevoerd. De genoemde aspecten in het onderdeel organisatieontwikkeling beschouwen wij als basis voor de visie op de gefuseerde ambtelijke organisatie, samen met de gemeenten Baarle-Nassau en Alphen-Chaam, zie het volgende onderdeel.

Onderdeel ambtelijke fusie

In 2013 hebben de gemeentebesturen van Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen elkaar gevonden in een afspraak om een ambtelijke fusie te realiseren per 1 januari 2016. Het initiatief heeft bij herhaling steun gekregen van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Aan het begin van de nieuwe raadsperiode stelt het college van GS andermaal nadrukkelijk dat zij de ambtelijke fusie “een kans geven als oplossingsrichting voor de noodzakelijke bestuurskrachtversterking”. En: “Wij vragen u de uitwerking daarvan de komende maanden voortvarend ter hand te nemen”. De opstelling van GS steunt ons in het krachtige voornemen om per 1 januari 2016 een ambtelijke fusie gerealiseerd te hebben die de deelnemende gemeenten rendement oplevert in termen van continuïteit en kwaliteit in bedrijfsvoering en dienstverlening, bestuurskracht, kostenbeheersing en verminderen van kwetsbaarheid van de organisatie.

Leidraad voor de manier waarop wij onze samenwerking inhoud geven is de gedachte: “Klein blijven door groter te worden”. Daarmee bedoelen we kwaliteiten behouden én versterken, die kenmerkend zijn voor kleinere gemeenten. Dat betekent dat we uit willen gaan van de menselijke maat: niet (onze) systemen, maar de mensen die onze gemeenschappen vormen staan centraal. We willen weten wat hun ambities zijn en waar die vandaan komen; hoe ze hun identiteit beleven en tot welke (bijzondere) keuzes dat leidt. We willen hun problemen doorgronden en uitvinden welke oplossingen zij zelf voorstaan en wat ze daar zelf aan kunnen doen. Wij hebben vertrouwen in de kracht van de mensen en van het gebied. Dat vertrouwen willen we in de dagelijkse praktijk daadwerkelijk geven. We willen excelleren in “klein zijn” en wel op een moderne, duurzame manier. Dat vraagt om doelgerichte inzet van moderne technologie (dienstverlening via internet), gekoppeld aan mogelijkheden tot betekenisvol persoonlijk contact op een plek die zich daar het beste voor leent.

Wij streven naar een juridische constructie voor de samenwerking (“governance”) waarin gestreefd wordt naar een combinatie van slagkracht en democratisch gehalte.

Een bijzondere uitdaging vormt de enclavesituatie van de beide Baarle’s. Daar gaat in ons proces bijzondere aandacht naar uit. Omdat de provincie daarop aandringt, maar meer nog omdat we dat zelf belangrijk vinden. Ons doel is de ambtelijke fusie zodanig in te richten dat die een duurzame bestuurlijke relatie tussen de beide Baarle’s niet in de weg staat, ja zelfs bevordert.

Het is gewenst dat ook de gemeente Dongen zich aansluit bij de ambtelijke fusie, tot nu toe is hierop geen uitzicht. Mogelijk dat de nieuwe coalitie in Dongen de ambtelijke fusie in haar programma opneemt. Wij geven Dongen de kans om zich alsnog aan te sluiten, maar stellen daarbij een deadline van 1 juli 2014.

Wij beseffen dat de ambtelijke fusie geld kost. Het gaat vooral om investeringen in de projectkosten, de ICT en de frictie- en desintegratiekosten. Wij stellen daarbij een terugverdientijd van vier tot maximaal zes jaar: na die periode moet de samenwerking niet alleen rendement hebben in termen van kwaliteit en continuïteit, maar ook in termen van kostenbesparing. Deze kostenbesparing kan een extra impuls worden gegeven als de drie deelnemende gemeenten er in slagen ook synergie op het gebied van beleid te bewerkstelligen, wij zullen deze afstemming van beleid stimuleren. We beseffen daarbij overigens dat tijdens het fusieproces het takenpakket van de gemeenten drastische wijzigingen zal ondergaan.

Resultaten 2014-2018:

- *1 juli 2014: deadline voor aansluiting Dongen*
- *medio 2014: besluitvorming over investeringen*
- *eind 2014 / begin 2015: besluitvorming over governance, incl. enclavesituatie en verhouding tot regio’s West-Brabant en Hart van Brabant*
- *Najaar 2015: begrotingsbehandeling 2016*
- *1 januari 2016: start gefuseerde ambtelijke organisatie*
- *Najaar 2016: begrotingsbehandeling 2017*
- *Begin 2017: evaluatie na 1 jaar*

Bijlage 1 Voorlopige portefeuilleverdeling

Burgemeester

- openbare orde en veiligheid
- externe veiligheid, rampen en calamiteiten incl. veiligheidszaken vliegbasis
- brandweer en politie
- Veiligheidsregio, GHOR, RAV (ambulancezorg) en GMK (meldkamer)
- Handhaving (APV en RO zaken en algemeen)
- Horeca- kermissen- evenementen
- regionale samenwerking algemeen
- coördinatie ambtelijke fusie
- wettelijke taken burgemeester op gebied burgerzaken en kabinetszaken
- vergunningverlening en handhaving APV (w.o. BOA's) en bijzondere wetten
- naturalisatie, opvang allochtonen, COA/AZC
- algemeen bestuurlijke en juridische zaken

Wethouder Starreveld

- 1e locoburgemeester
- Ruimtelijke Ordening en vergunningverlening
- Duurzaam bouwen
- Woningbouwprojecten en structuurvisie
- Volkshuisvesting, CPO
- Grondzaken, Grondbedrijf algemeen
- verkeer en vervoer (incl. Milieuzaken)
- water en riolering
- Spoor aangelegenheden (incl. Milieuzaken)
- Buitengebied en agrarische zaken
- Openbaar vervoer regiotaxi en leerlingenvervoer

Wethouder Zwarts

- Kunst en cultuur
- Sociaal culturele centra
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Ouderen en gehandicapten
- Maatschappelijk werk
- Vrijwilligers en mantelzorgers
- Muziek
- Bibliotheek
- Project nieuw zwembad- sporthal
- Communicatie algemeen
- Burgerparticipatie algemeen
- Milieu en duurzaamheid (incl. niet verkeersgerelateerde milieuzaken)

Wethouder Dols

- 2e locoburgemeester
- Financiën
- personeel en organisatie
- inkoopbureau
- burgerzaken en gemeentebalie
- Facilitaire zaken/ gemeentelijke gebouwen
- automatisering en informatie voorziening
- Sociale zaken en re-integratie
- economische zaken en werkgelegenheid
- toerisme en recreatie
- Personele aangelegenheden ambtelijke fusie
- Milieu en economische aangelegenheden Vliegbasis (w.o. COVM)
- Coördinatie decentralisaties
- Afwikkeling contract Attero

Wethouder van der Veen

- Jeugd en jongeren
- Onderwijs (onderwijshuisvesting, volwasseneneducatie)
- kinderopvang, peuterspeelzalen, voor- en vroegschoolse educatie
- Jeugdzorg
- Volksgezondheid (w.o. GGD inclusief jeugdgezondheidszorg)
- Sport (incl. sportaccommodaties)
- Sluitende aanpak jongeren (i.s.m. burgemeester)
- wijk- en buurtbeheer
- Beheer en onderhoud openbare buitenruimte
- Afval
- Natuur, landschap en biodiversiteit